

Ozymandias

PERCY BYSSHE SHELLEY

Ozymandias

TŁUM. ADAM ASNYK

Podróżnik wracający z starożytnej ziemi
Rzekł do mnie: Nóg olbrzymich z głazu dwoje sterczy
Wśród puszcz¹ bez tułowia. W pobliżu za niemi²
Tonie w piasku strzaskana twarz. Jej wzrok szydarczy,

Zacięte usta, wyraz zimnego rozkazu
Świadczą, iż rzeźbiarz dobrze na tej bryle głazu
Odtworzył skryte żądze, co, choć w poniewierce,
Przetrwały rękę mistrza i mocarza serce.

A na podstawie napis dochował się cało:
«Ja jestem Ozymandias³, król królów. Mocarze!
Patrzcie na moje dzieła i przed moją chwałą

Gińcie z rozpacz³!» Więcej nic już nie zostało...
Gdzie stąpić, gruz bezkształtny oczom się ukaże
I piaski bielejące w pustyni obszarze.

Pustynia, Ruiny, Sztuka,
Król, Władza, Pycha,
Przemijanie, Vanitas

¹*puszcza* (daw.) — pustkowie; pusty, dziki teren; pustynia. [przypis edytorski]

²*niemi* — dziś popr. forma N. lm: nimi. [przypis edytorski]

³*Ozymandias* — zniekształcone za pośrednictwem źródeł greckich egipskie określenie „Usermaatre”, imię tronowe faraona znanego współcześnie jako Ramzes II (ok. 1303–1213 p.n.e.), jednego z najwybitniejszych i najdłużej żyjących władców starożytnego Egiptu, panującego ponad 66 lat w okresie największej potęgi tego państwa. Ramzes II zasłynął z kampanii wojennych na Bliskim Wschodzie, wielkiej bitwy z imperium Hetytów pod Kadesz oraz z szeroko zakrojonej działalności budowlanej, m.in. wielkiej świątyni grobowej, zwanej Ramesseum. Ocalała górna część (głowa i tułów) jednego z dwóch kolosalnych granitowych posągów stojących niegdyś przed wejściem tej świątyni, przedstawiających samego Ramzesa II, mierzy ok. 2,7 m wysokości i waży ponad 7 ton. Na zlecenie konsula brytyjskiego została ona w 1816 przewieziona do Kairu, zaś w 1817 zakupiona przez British Museum, dokąd trafiła dopiero w 1821. Zachowana część posągu nie obejmuje piedestału ani nie nosi żadnego napisu. Wiersz powstał po ogłoszeniu wiadomości o kupnie posągu przez British Museum i planowanym szybkim jego przewiezieniu, ale przed przybyciem zabytku do Wielkiej Brytanii. Poeta inspirował się fragmentem pracy greckiego historyka Diodora Sycylijskiego (ok. 80–ok. 20 p.n.e.), który opisywał olbrzymi egipski posąg i cytował widniejący na nim napis: „Jestem król królów Ozymandias. Jeśli ktoś chce wiedzieć, jak jestem wielki i gdzie spoczywam, niech prześcignie moje dzieła”. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/shelley-ozymandias/>

Tekst opracowany na podstawie: Adam Asnyk, *Poczye* t.3, Gebethner i Wolff, Warszawa 1898.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>).

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Paulina Choromańska, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).